

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 9.11.2020 v trestní věci obžalovaného Ing. P. M., narozeného dne [redacted] v [redacted], trvale bytem [redacted] č.p. [redacted],

takto:

K odvolání obžalovaného Ing. P. M. se podle § 257 odst. 1 písm. b) trestního řádu **ruší** rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 28.7.2020, č.j. 1 T 211/2019-146, v celém rozsahu

a podle § 222 odst. 2 trestního řádu se trestní věc obžalovaného Ing. P. M., narozeného dne [redacted], trvale bytem [redacted] č.p. [redacted], stíhaného pro přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že

dne 30. 4. 2019 v době od 17:00 do 18:00 hod. v obci [redacted], v rozporu s čl. II odst. 1 písm. d) obecně závazné vyhlášky obce [redacted] č. 3/1993, účinné od 1. 1. 1994, kde je stanoveno, že na veřejných prostranstvích je zakázáno ponechat psy a jiná zvířata volně pobíhat, nedostatečně zabezpečil fenu rasy Slovenského čuvače, kterou vlastnil, tato vyběhla z neuzavřených vrat domu čp. [redacted], a jednou se zakousla do lýtky levé nohy M. S., narozené [redacted], která se v tuto dobu nacházela na silnici před domem čp. [redacted] v obci [redacted], v důsledku čehož M. S. utrpěla na přední straně levého bérce téměř uprostřed 2 ranky asi 1 cm dlouhé, zející, zasahující 3 – 4 cm do podkoží, když zranění si vyžádalo dobu léčení v trvání nejméně deseti dnů,

postupuje Městskému úřadu Sušice, neboť nejde o trestný čin, jde však o skutek, který by mohl být posouzen jiným orgánem jako přestupek.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Klatovech ze dne 28.7.2020, sp. zn. 1 T 211/2020, byl obžalovaný Ing. P. M. uznán vinným ze spáchání přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, pro nějž mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání jednoho měsíce s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Obžalovanému byla současně uložena povinnost uhradit na náhradě škody částku 1 913,- Kč a na náhradě nemajetkové újmy v penězích částku 10 000,- Kč, obojí poškozené M. S., která byla se zbytkem nároku odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Tohoto trestného činu se měl obžalovaný dopustit tím, že

dne 30. 4. 2019 v době od 17:00 do 18:00 hod. v obci [redacted], v rozporu s čl. II odst. 1 písm. d) obecně závazné vyhlášky obce [redacted] č. 3/1993, účinné od 1. 1. 1994, kde je stanoveno, že na veřejných prostranstvích je zakázáno ponechat psy a jiná zvířata volně pobíhat, nedostatečně zabezpečil fenu rasy Slovenského čuvače jménem [redacted], kterou vlastnil, tato vyběhla z neuzavřených vrat domu čp. [redacted], a jednou se zakousla do lýtky levé nohy M. S., narozené [redacted], která se v tuto dobu nacházela na silnici před domem čp. [redacted] v obci [redacted], v důsledku čehož M. S. utrpěla na

přední straně levého bérce téměř uprostřed 2 ranky asi 1 cm dlouhé, zasahující 3 - 4cm do podkoží, když zranění si vyžádalo u poškozené dobu omezení v obvyklých činnostech po dobu nejméně sedmi dnů.

2. Proti uvedenému rozsudku podal obžalovaný včasné odvolání, a to do všech výroků rozsudku. Obžalovaný zdůraznil, že skutek popsal téměř shodně s poškozenou, nedbalostní zavinění nijak nepopíral. Shodu s výpovědí poškozené spatřuje obžalovaný v tom, že jeho pes náhle vyběhl z nedostatečně zajištěných vrátek pozemku, zakousl se do lýtky poškozené, které nekrvácelo, obžalovaný okamžitě psa odvolal, přičemž poškozená z místa odešla bez zjevných zdravotních potíží, vše se odehrálo během několika vteřin. Z tohoto popisu události však nelze nijak dovodit, že pes obžalovaného déle než několik vteřin volně pobíhal po veřejném prostranství, naopak je dle obžalovaného zřejmé, že fena pouze vyběhla z nedostatečně zajištěných vrátek zřejmě nikoli ve snaze útočit vůči poškozené, spíše ve snaze chránit svého pána v teritoriu, kde se často (ovšem na vodítku) pohybovala, navíc krátce poté, kdy vrhla osm štenát, které se instinktivně snažila chránit. Žádný ze svědků neuvedl, že by jakýkoliv pes obžalovaného někdy zaútočil proti člověku. Jestliže svědek S█████ vypověděl, že ví o tom, že pes obžalovaného kdysi napadl paní B█████, která již zemřela, pak se jedná o čistou fabulaci, neboť žádná paní B█████ v době pobytu obžalovaného v obci ██████ nebydlela. Stejnou fabulací je i jeho tvrzení o tom, že obžalovaný choval agresivní brazilskou filu.
3. Ze svědecké výpovědi svědků Š█████ i S█████ je zřejmé, že jejich vztah vůči obžalovanému je dlouhodobě nepřátelský, takže i jejich ničím nepodložená tvrzení o tom, jak psi obžalovaného na volném prostranství obce setrvale napadají občany obce a jejich psy lze důvodně hodnotit jako tvrzení ryze účelová, stejně jako tvrzení starosty obce v kontextu se zjištěním soudu o celkové bezúhonnosti obžalovaného i z hlediska přestupkového řízení. Obžalovaný ostatně nijak nepopírá, že má s uvedenými svědky vleklé sousedské spory. Soud však svědka Š█████ označil jako nemotivovaného na výsledku řízení. Z tohoto hlediska měl soud posuzovat i výpověď samotné poškozené, zejména při popisu zdravotních potíží, které i dle soudního znalce spočívaly pouze v jejím tvrzení, jehož pravdivost či účelovost nelze prokázat. Soud v této souvislosti nijak nevzal v úvahu, že ze strany těchto svědků mohlo dojít k účelové snaze jednání dosud bezúhonného obžalovaného kriminalizovat jako jakési možné vyústění vzájemného nepřátelství. Z důkazního hlediska jsou však jejich tvrzení o agresivním chování psů obžalovaného ničím nepodložená. Soud nicméně těmto jejich tvrzením uvěřil. Z hodnocení výpovědi výše uvedených svědků se vymyká velmi opatrné svědectví H█████ K█████, snad skutečně nemotivované výsledkem řízení, která nikdy jednoznačně nevyvrátila tvrzení obžalovaného a jeho matky o tom, že se poškozená po napadení psem a utrpěném zranění účastnila tentýž den na „májce“, konané obcí vždy 30. dubna. Svědkyně pouze uvedla, že má špatný zrak a přítomnost či nepřítomnost poškozené na uvedené akci nemůže potvrdit. Je otázkou, proč potom obžalovaný její výslech navrhoval. Zřejmě však měl k jejímu svědectví důvody, kterým však soud opět neuvěřil. Soud stejně tak neuvěřil svědectvím matky a manželky obžalovaného, kdy se zejména o výpovědi jeho matky vyjádřil tak, že je nepravdivá. Při tomto hodnocení však nevzal v úvahu, že obě tyto svědkyně mohly ve prospěch obžalovaného skutečně vypovídat nepravdivě o tom, co a jak se odehrálo. K tomu však nedošlo ani ze strany obžalovaného, který se ke všemu přiznal a uvedený skutek nijak nepopíral.
4. Soud při posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného se dostatečně nevypořádal ani s hodnocením zranění poškozené, která sama uvedla, že již šestý den od zranění téměř neměla žádné větší zdravotní obtíže. Přesto její pracovní neschopnost trvala dva měsíce. Z výslechu soudního znalce, který ostatně poškozenou nikdy osobně nevyšetřil, vyplynulo, že délka pracovní neschopnosti je v obdobných případech závislá pouze na subjektivním pocitu

nemocného, tedy na jeho tvrzení, které nelze potvrdit ani vyvrátit. Je přitom nepochybné, že poškozená, jako manželka svědka S■■■■, na výsledku řízení motivovaná být mohla. Poškozená při výpovědi na policii ČR uvedla, že v důsledku poranění byla omezena v běžných činnostech, jako je plavání se synem a jízda na kole. Rok poté však před soudem popisuje následky svého zranění daleko dramatictější, téměř jako neschopnost o sebe pečovat bez trvalé pomoci jiných osob. Ani s tím se soud při hodnocení důkazů nijak řádně nevyřadil.

5. Z výše uvedených skutečností je dle obžalovaného zřejmé, že soud dospěl ke svým zjištěním pouze na základě nijak hodnověrně prokázaného tvrzení svědků, kteří v důsledku sousedských sporů s obžalovaným měli motivaci na výsledku řízení, stejně tak jako sama poškozená. Pokud by obžalovaný se svými psy byl postrachem obce, tak jak z výpovědi vyplývá, jistě by byl přinejmenším alespoň někdy postižen v přestupkovém řízení. Ve skutečnosti se prokázalo to, co bývá na vesnici obvyklé, že mezi psy obžalovaného a psy jiných obyvatel obce došlo v minulosti ke konfliktům, nicméně pouze dvakrát, a to vždy bez zavinění obžalovaného. Jen jednou došlo k tomu, že pes obžalovaného napadl člověka, to byl právě případ poškozené, kterou fena jednou kousla do lýtky levé nohy, přičemž tento útok se odehrál pouze v průběhu několika vteřin, když pes na krátkou vzdálenost náhodně vyběhl řádně nezabezpečenými vrátky mimo pozemek obžalovaného. Takto vzniklé poranění není možné považovat za vážné, přičemž jeho následky z hlediska doby pracovní neschopnosti nelze i dle názoru soudního znalce nijak hodnověrně prokázat. Soud při hodnocení jednání obžalovaného uvedl k jeho tíži, že se ke svému jednání doznal jen částečně, když tvrdil, že vyhlášku obce o zákazu volného pobíhání psů na veřejném prostranství neporušil, protože jeho pes na několik vteřin vyběhl, což je však pouze jeho právní názor, ke kterému je plně oprávněn a nemůže být považován za projev neúplného doznání, na základě čehož soud dospěl k závěru, že v daném případě nelze zvažovat uplatnění odpovědnosti žalovaného v přestupkovém řízení. Obžalovaný se proto domnívá, že jeho jednorázové výše popsané pochybení i z hlediska společenské nebezpečnosti nenaplnuje znaky skutkové podstaty přečinu ve smyslu trestního zákona. Proto navrhl, aby jej odvolací soud podle § 226 písm. b) trestního řádu zprostil obžaloby a ve smyslu § 12 odst. 2 trestního řádu předal věc k posouzení k přestupkovému řízení.
6. Odvolací soud postupem podle § 254 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost odvoláním napadených výroků rozsudku, jakož i správnost řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných.
7. Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku proběhlo v souladu s trestním řádem při respektování práva obžalovaného na obhajobu, které nebylo nijak dotčeno či omezeno.
8. K námitkám obžalovaného uplatněným v podaném odvolání, pak krajský soud uvádí následující. Odvolací soud především dospěl k závěru, že nalézací soud učinil ve věci úplná a správná skutková zjištění, mající oporu v provedeném dokazování, kdy lze konstatovat, že k náležitému objasnění věci provedl všechny potřebné důkazy tak, jak vyžaduje ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu. Všechny provedené důkazy pak náležitě hodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 trestního řádu, tedy jednotlivě i v jejich souhrnu. Hodnocení důkazů shledal odvolací soud logické, kdy v této souvislosti je třeba poukázat na to, že bylo bez pochybností prokázáno, že se pes obžalovaného v rozhodné době *volně pohyboval* na veřejném prostranství obce ■■■■, k čemuž došlo v důsledku jednání obžalovaného spočívajícího v nezabezpečení vrátek tak, aby se pes na veřejné prostranství obce nedostal, přičemž poté pes napadl poškozenou M■■■■ S■■■■ způsobem precizovaným v rozsudečném výroku a způsobil jí poranění, které si vyžádalo lékařské ošetření a následnou pracovní neschopnost poškozené. Popsaný skutkový stav obžalovaný nerozporoval, toliko

zpochybnil porušení vyhlášky obce, neboť se dle něho jednalo o nešťastnou náhodu a nikoli o úmyslné jednání. V tomto směru bylo zcela dostatečné vyjádření poškozené S [REDACTED], s nímž v podstatě koresponduje i výpověď obžalovaného, vyjma popisu způsobu chůze poškozené, kdy obžalovaný se zjevně snažil navodit situaci, kdy poškozená mohla stylem chůze psa k útoku vyprovokovat (obžalovaný hovořil o rychlé chůzi poškozené, zatímco poškozená popsala, že šla normálně).

9. Logicky a v kontextu s dalšími ve věci provedenými důkazy nalézací soud také vysvětlil, proč neuvěřil obhajobě obžalovaného a vyjádření jeho matky ohledně přítomnosti poškozené S [REDACTED] na „májce“ téhož dne krátce po napadení. Z provedených důkazů, zejména ze svědectví poškozené, jejího manžela a svědka S [REDACTED], je zřejmé, že se poškozená na oslavě v rozhodné době nenacházela. Tento závěr je podporován úředním záznamem policie ze dne 27.11.2019 (č.l. 79), který krajský soud provedl k důkazu v odvolacím řízení, dle něhož nebyla osoba poškozené zachycena ani na fotodokumentaci pořízené zástupci Sboru dobrovolných hasičů [REDACTED]. Obžalovaným deklarované svědectví H [REDACTED] K [REDACTED], která dle něho nevyvrátila přítomnost poškozené na „májce“, nevyznělo ve prospěch ani v neprospěch obžalovaného, neboť svědkyně před soudem vysvětlila, že si nepamatuje, že by poškozenou viděla, byla tma a po lidech se nekoukala. Obsah tohoto svědectví tak nemá žádnou vypovídací hodnotu. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že výpověď jmenované svědkyně byla iniciována obžalovaným.
10. Pokud pak odvolatel dále namítá, že se nalézací soud dostatečně nevypořádal s hodnocením poranění poškozené, pak takové námitce nelze přisvědčit, shodně tak námitce, že se nalézací soud při hodnocení důkazů nevypořádal s rozpornými výpověďmi poškozené ohledně následků jejího poranění. V dané věci měl soud k dispozici jedinou procesně využitelnou výpověď učiněnou v hlavním líčení, neboť v přípravném řízení bylo ze strany poškozené podáno pouze vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu, k němuž nelze, v případě později učiněné svědecké výpovědi, přihlížet. Nutno zdůraznit, že za újmu na zdraví je třeba považovat takovou poruchu zdraví, která znesnadňuje způsob života nebo výkon obvyklé činnosti, a to nikoli jen po krátkou, zcela přechodnou dobu, přičemž současně je vyžadováno i lékařské ošetření. V daném případě poškozená bezprostředně po napadení psem vyhledala lékařské ošetření, kdy z lékařské zprávy chirurgické ambulance sokolovské nemocnice je zřejmé, že utrpěla poranění blíže v lékařské zprávě popsané, což si vyžádalo následnou pracovní neschopnost poškozené do 30.6.2019. Přesto, že poškozená udávala po celou dobu trvání pracovní neschopnosti přetrvávající bolesti, které jí měly bránit zejména ve výkonu zaměstnání (manuální práce vyžadující pohybovou aktivitu), bylo poranění posouzeno znalcem jako porucha zdraví srovnatelná s nemocí bránící ve výkonu obvyklých úkonů, i mimo povolání, na dobu delší jak sedm dnů nepřesahující dobu šesti týdnů, nejspíše pak na dobu deseti až čtrnácti dnů. V hlavním líčení znalec upřesnil, že pracovní neschopnost, při hlubokém poranění (které utrpěla i poškozená) trvá v průměru deset dnů. V daném případě se tedy nejednalo o zranění povrchové, které by dle znalce nedosáhlo poruchy zdraví ve smyslu ublížení na zdraví. Krajský soud dodává, že správný závěr o tom, jakou povahu má ublížení na zdraví může soud učinit jen na podkladě lékařského nálezu nebo posudku, který měl nalézací soud k dispozici i v dané věci. Pro takový závěr ovšem není směrodatné, jak se poškozená po útoku zdravotně cítila (což požadoval zohlednit odvolatel).
11. Nicméně následek na zdraví poškozené, byť nastal v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného, nezakládá u obžalovaného v dané věci trestní odpovědnost, jak nesprávně dovodil soud I. stupně, což také v konečném důsledku vedlo krajský soud ke kasaci napadeného rozhodnutí. Nalézací soud se totiž dopustil zásadního pochybení při popisu skutku, do něhož nezahrnul porušení zákonné prevenční povinnosti vyplývající pro obžalovaného z ustanovení § 2900 občanského zákoníku, dle něhož je každý občan povinen,

vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného. Z uvedeného lze dovodit zákonnou povinnost majitele psa, počínat si tak, aby chováním psa nedocházelo zejména ke škodám na zdraví a majetku. Není tedy pochyb o tom, že obžalovaný porušil zákonem mu danou povinnost, když nezabránil volnému pobíhání psa na veřejném prostranství, v důsledku čehož došlo k napadení poškozené S. Nutno zdůraznit, že porušení důležité povinnosti uložené podle zákona (které ostatně nalézací soud z možných alternativ nedbalostního ublížení na zdraví v právní větě zcela přílehavě zvolil, ovšem bez návaznosti na popis skutku) patří mezi formální znaky skutkové podstaty trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku, přičemž lze za ně považovat jen porušení takové povinnosti, které má za dané situace zpravidla následek v podobě nebezpečí pro lidský život nebo zdraví, kde tedy jejím porušením může snadno k takovému následku dojít. A právě taková zákonná povinnost se zmíněnými důsledky je uvedena v § 2900 občanského zákoníku, nikoli v obecně závazné vyhlášce, kterou je i vyhláška obce č. 3/1993, zahrnující, mimo jiné, restriktci v podobě zákazu volného pobíhání psů na veřejných prostranstvích a kterou nalézací soud zahrnul do popisu skutku. Nutno zdůraznit, že pokud by se obžalovaný choval způsobem předpokládaným v citovaném ustanovení občanského zákoníku, tedy, že by zabezpečil vrátka či měl psa na vodítku, pak by k následku na zdraví poškozené S. nedošlo. V tomto směru není současně bez povšimnutí, že již v minulosti, jak naznačují zprávy Obce 6.8.2019 (č.l. 58, 100) či svědci Š. a S., mělo opakovaně docházet k problémům se psy obžalovaného. O to spíše měl obžalovaný dbát zvýšené opatrnosti v souvislosti se zabezpečením psa před jeho svévolným opuštěním oploceného pozemku. Obžalovaný si byl navíc dobře vědom toho, že se jeho pes - fena může dostat mimo oplocený soukromý pozemek (neboť vrátka dostatečně nezajistil) a napadnout osoby nacházející se na veřejném prostranství, a to zvláště v době, kdy pečovala o štěňata.

12. Pokud ovšem nalézací soud v popisu skutku neprecizoval, jakou důležitou zákonnou povinnost obžalovaný porušil, což odporuje ustanovení § 120 odst. 3 trestního řádu, podle něhož výrok o vině musí obsahovat všechny zákonné znaky trestného činu, přičemž této skutečnosti nevěnoval pozornost ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí, nemohl odvolací soud toto pochybení (i při respektování totožnosti skutku) napravit, a to s ohledem na odvolání podané toliko ze strany obžalovaného. Za dané situace proto krajský soud podle § 257 odst. 1 písm. b) trestního řádu zrušil rozsudek v celém rozsahu a věc podle § 222 odst. 2 trestního řádu postoupil Městskému úřadu Sušice k možnému projednání přestupku. Krajský soud vyhověl odvolateli, který se domáhal tohoto postupu, avšak z jiných důvodů, než kterými bylo v podaném odvolání argumentováno. Pokud odvolatel zmiňoval v tomto směru společenskou nebezpečnost, díky níž dle něho nebyly naplněny znaky trestného činu, pak krajský soud připomíná, že současná právní úprava od materiálního pojetí trestného činu upustila.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za

dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 9.11.2020

JUDr. Ivana Růžičková v. r.
předsedkyně senátu